

Implementeringskapacitet för en kunskapsbaserad socialtjänst?

Anna Bergström
anna.bergstrom@uu.se

*Inst för kvinnors och barns hälsa
Uppsala Universitet*

*Enheten för implementering och utvärdering
Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin
Region Stockholm*

*Inst för Lärande, informatik, management och etik
Karolinska Institutet*

The 60-30-10 challenge

- 60% av *vården* i enlighet med evidens-baserade riktlinjer/klinisk konsensus
- 30% av vården är onödig
- 10% är skadlig
- Samma situation i tre decennier

Braithwaite BMC Medicine 2020

Evidensbaserad praktik – en beslutsprocess

Kontexten i vilken EBP ska realiseras avseende t ex tillgängliga resurser, stöd för EBP, tillgång till data

Implementering: vad är det och vad är det inte?

- Implementering innebär att införa något nytt t.ex. ett arbetssätt, riktlinjer eller en värdegrund.
- Implementering handlar om att åstadkomma en beteendeförändring.
- En sammansättning av specifika aktiviteter som har till syfte att få en ny metod med kända aspekter att bedrivas i ordinarie verksamhet.

Fixsen 2005

Implementering *är inte samma sak som* spridning

Implementering: när?

Implementeringens steg

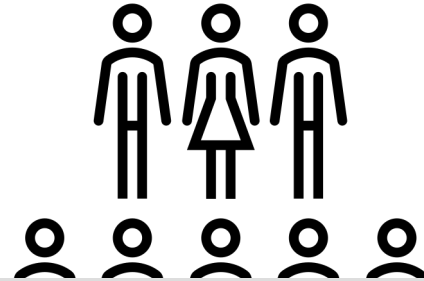
Vad påverkar implementering?

Målgruppens behov för att kunna använda den nya metoden

OMGIVNINGENS
egenskaper

t ex ledarskap, kultur, organisationella prioriteringar, resurser

Egenskaper hos
MÅLGRUPPEN

Egenskaper hos **VAD**et

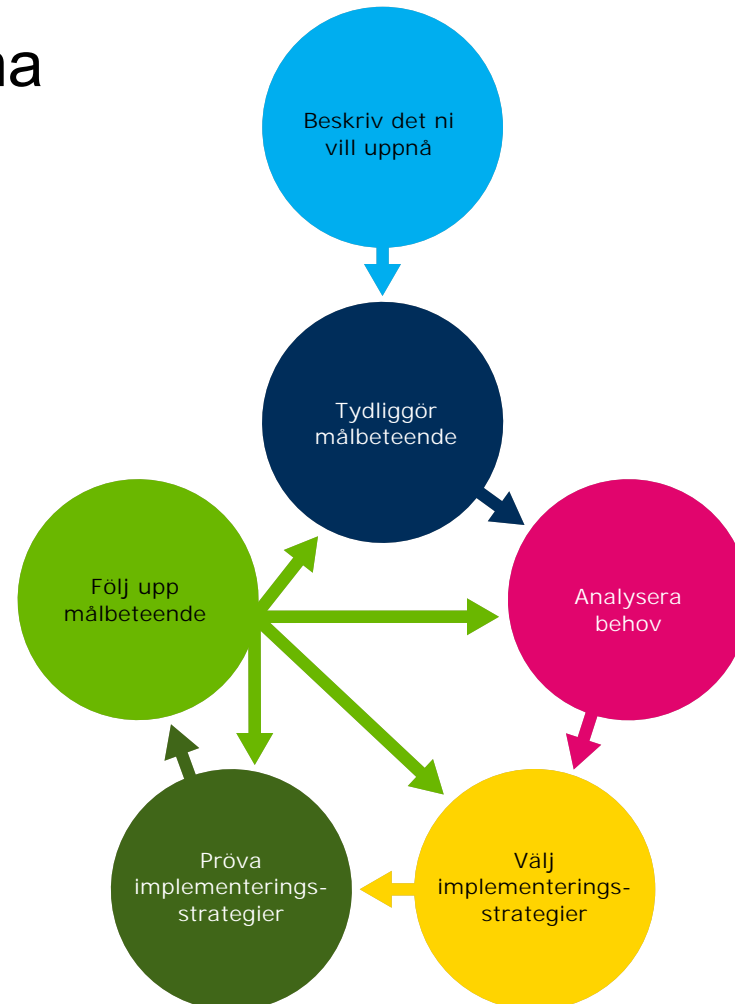

HUR implementeringen
understöds

Relativa fördel
Kompatibilitet
Enkelhet
Möjligheten att testas
Observerbara resultat

Implementeringsmodellen

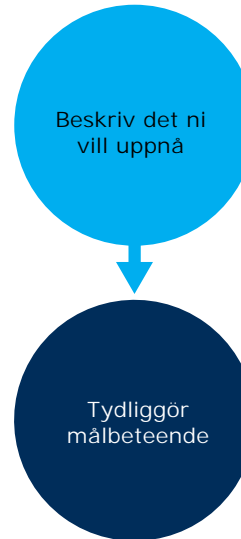
Syftar till att åstadkomma en skräddarsydd implementering.

*Michie et al (2005) Qual Saf Health Care.
Flottorp et al. (2013) BMC Imp Sci
Mosson et al (2019) BMC Health Serv Res
Michie et al (2014) BMC Imp Sci
Augustsson et al (2021), BMC Impl Sci Comm*

Implementeringsmodellen

Varför gör vi det här?

Vilka beteenden gör vi när implementeringen är klar?

Vad är ett beteende?

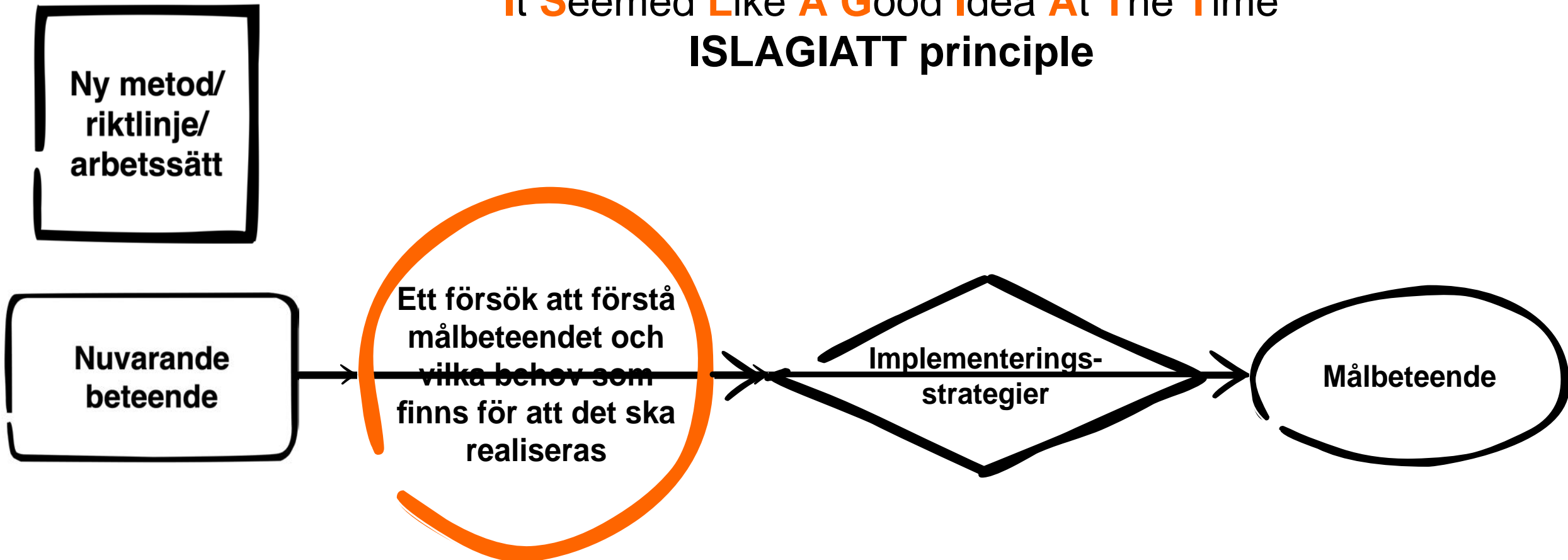

Att fråga patienter om våldsutsatthet är ett beteende.

Att ha kunskap om hur en ska prata om våldsutsatthet är *inte* ett beteende.

Från nuläge till det önskade läget

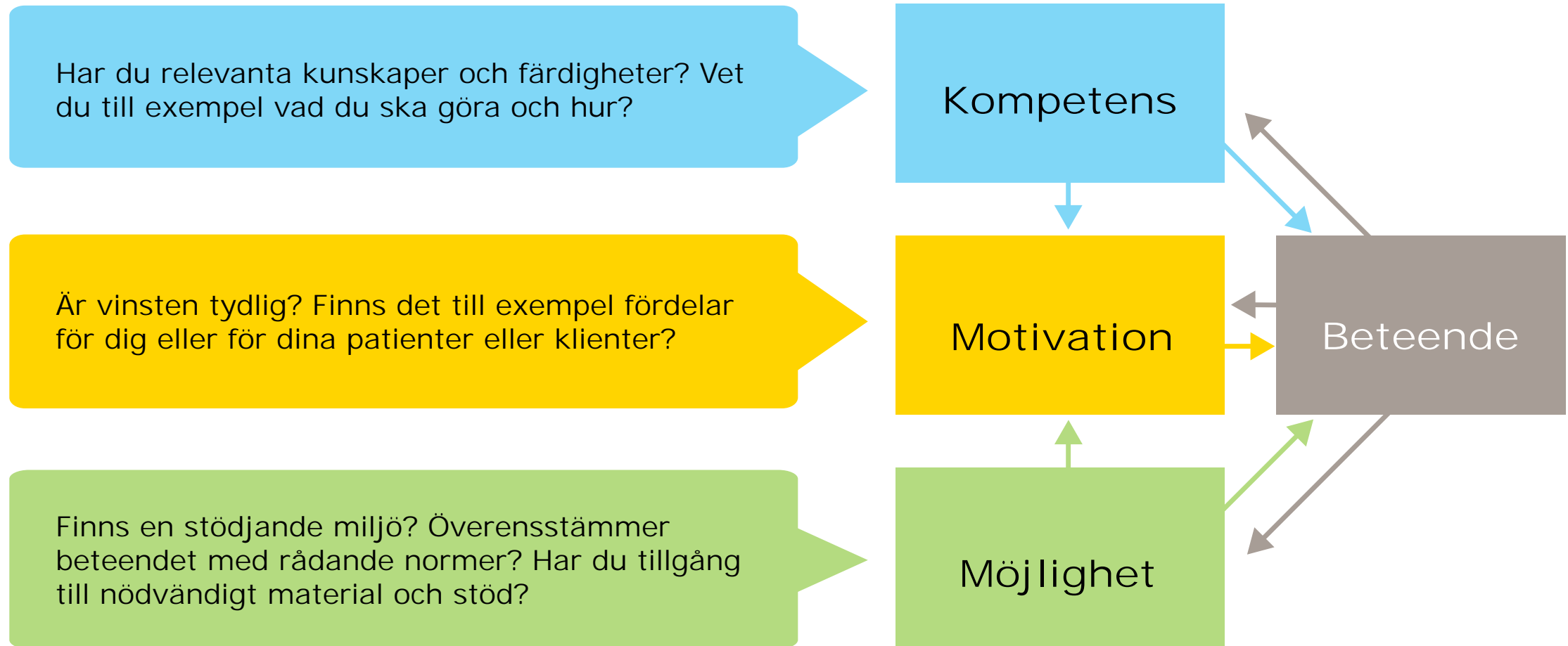
It **S**eemed **L**ike **A** Good **I**dea **A**t **T**he **T**ime
ISLAGIATT principle

Implementeringsmodellen

Vad påverkar (personalens) beteende?

Implementeringsmodellen

Vilka strategier fungerar?

T ex undervisning, skriftlig material experter på arbetsplats, utvärdering och återkoppling, påminnelser, informella ledare, ekonomiska incitament.

- Genomsnittligt lika (in)effektiva
- Vissa studier uppnådde meningsfulla beteendeförändringar
  - Vad var speciellt med dessa?
- Implementering är mer sannolik att vara framgångsrik om aktiviteterna är baserade på analys av önskade beteenden och hindrande och stödjande faktorer
- Viktigt att planera för att använda strategier som syftar till att *initiera* och *vidmakthålla* användandet av nya arbetssätt

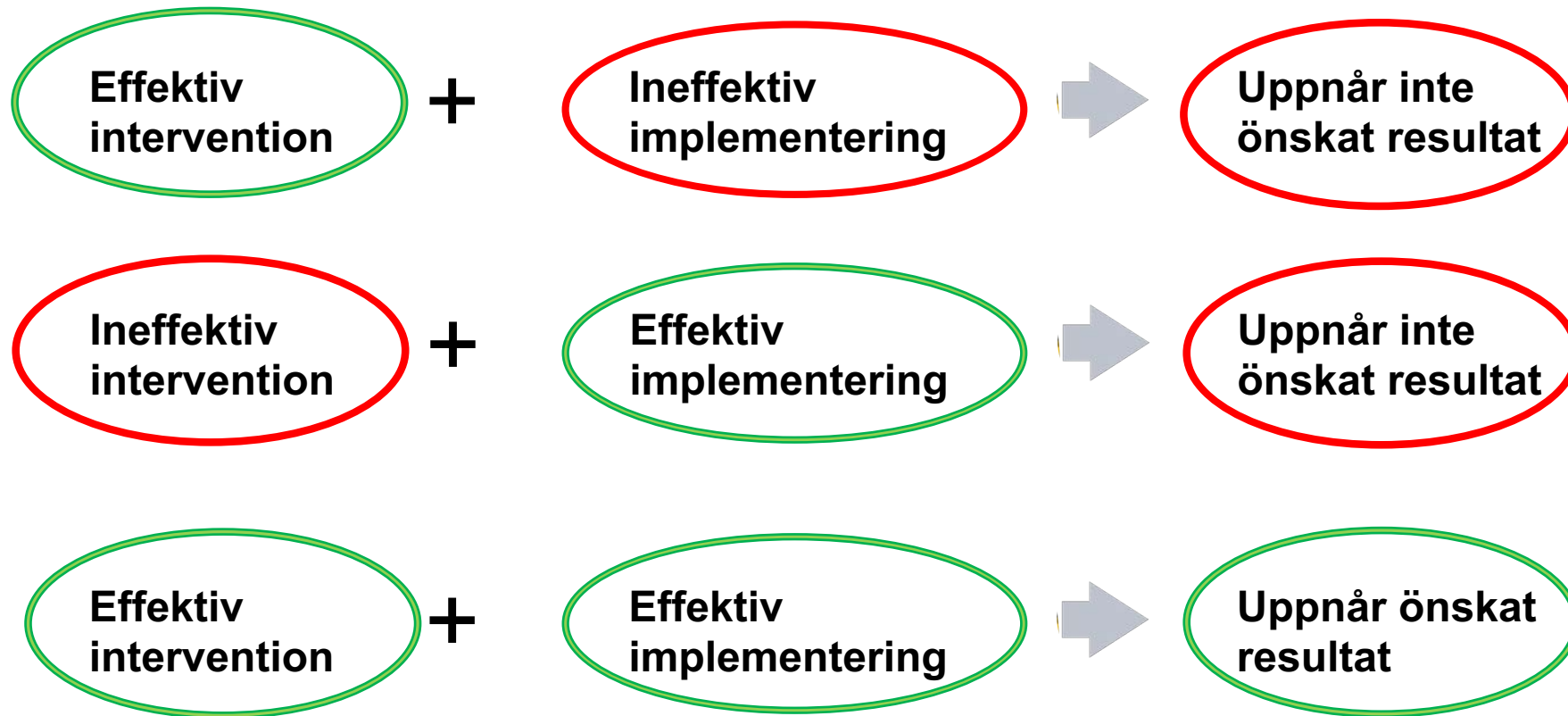
Grimshaw et al. BMC Impl Sci 2012

Implementeringsmodellen

Varför följa upp målbeteendet?

Take home messages

- Är det tydligt varför implementeringen behövs?
- Finns det en lösning på problemet som grundar sig på vetenskap eller beprövad erfarenhet?
- Är det tydligt vad olika personer gör annorlunda när implementeringen är klar?
- Har behov hos olika målgrupper undersökts inför planerandet av implementeringsstrategier?
- Finns det en plan för såväl implementeringsstrategier som syftar till att initiera förändringen som för att hålla i den?
- Vem följer upp och återkopplar att målbeteenden görs? Hur och hur ofta?

Besök vår hemsida (QR) och hör gärna av er!

Utbildningar i implementering

- Metodstöd i implementering för arbetsgrupper
- Metodstöd i implementering för faciliterare

implementering.sls@regionstockholm.se